

Una jornada a la Universitat de Barcelona posa el focus en les memòries de les persones amb discapacitat

La tercera conferència sobre 'memòries subalternes' organitzada per l'Observatori Europeu de Memòries de la Fundació Solidaritat UB reunirà activistes polítics i socials, educadors i investigadors en l'àmbit de la inclusió el pròxim **dimarts 18 de juny**.

L'esdeveniment obre la reflexió sobre com la memòria històrica i col·lectiva pot contribuir a una societat més inclusiva mitjançant pràctiques de reconeixement i reparació.

Barcelona, 12 de juny de 2024 - L'Edifici Històric de la Universitat de Barcelona (UB) acollirà el **dimarts 18 de juny** les terceres Jornades Internacionals "Memòries Subalternes". Aquest acte anual de l'Observatori Europeu de Memòries de la Fundació Solidaritat UB té com a objectiu visibilitzar els processos de **memòria i reparació** impulsats per col·lectius socials històricament silenciats. Titulada [Persones amb discapacitat, cap a la inclusió](#), l'edició d'enguany se centrarà en explorar com la memòria històrica i col·lectiva pot contribuir a una **societat més inclusiva** mitjançant pràctiques de reconeixement i reparació.

La conferència inaugural anirà a càrrec de la professora **Monika Baar**, del Centre d'Estudis Avançats de l'Institut Universitari Europeu. Ella presentarà una visió general de la seva investigació actual "Repensar la discapacitat: l'impacte global de l'Any Internacional de les Persones amb Discapacitat (1981) en perspectiva històrica". En aquesta xerrada, prestarà especial atenció a les protestes dels

col·lectius amb discapacitat, al desenvolupament d'una identitat diferenciada i a les seves formes creatives d'expressió.

La sessió del matí continuarà amb un panell sobre iniciatives de commemoració i reparació a Europa. **Stefanie Endlich**, professora honorària d'Art en espais públics a la Universität der Künste de Berlín, posarà en relleu els processos de memorialització portats a terme per visibilitzar les víctimes del programa d'assassinats nazis contra persones amb discapacitat. **Hisayo Katsui**, professora d'Estudis de la Discapacitat de la Facultat de Ciències Socials de la Universitat d'Hèlsinki, se centrarà en l'esterilització forçada i l'avortament de persones sordes al llarg dels segles XIX i XX a Finlàndia.

A la tarda, es projectarà el documental "[L'altra normalitat](#)" (1980), i es realitzarà una conversa amb el guionista **Ferran Miquel** i l'educador i activista social **Efren Carbonell**. El documental aporta una mirada crítica amb el tracte de la societat de fa quaranta anys vers les persones amb discapacitat intel·lectual. Per a concloure la jornada, Carbonell moderarà una taula rodona sobre les lluites per la inclusió a Catalunya. El debat comptarà amb la participació de **Sergi Moncunill**, activista social i polític; **Josep Ruf**, membre del comitè d'experts de la Federació Iberoamericana de Síndrome de Down (FIADOWN); i **Maite Ruiz**, presidenta de l'Associació per a la Defensa dels Drets de les Persones amb Discapacitat Intel·lectual (LADD).

Les jornades compten amb el suport de l'Ajuntament de Barcelona, i son cofinançades pel Programa Ciutadania, Igualtat, Drets i Valors de la Unió Europea.

L'entrada és gratuïta i oberta al públic, però es demana inscripció prèvia en [aquest enllaç](#). Es proporcionarà interpretació simultània de l'anglès al català i cap a la Llengua de signes catalana.

[Material gràfic relacionat](#)

Agenda

18 de juny de 2024

De 9.30 a 19.00 h

Conferència Internacional

["Memòries subalternes: persones amb discapacitat, cap a la inclusió"](#)

Universitat de Barcelona (Edifici Històric UB)

Gran Via de les Corts Catalanes, 585. Sala Ramón y Cajal

Programa

9.30 – 10.00 h. Rebuda de les persones inscrites

10.00 h. Benvinguda i obertura

Montserrat Puig Llobet, vicedirectora d'Igualtat i Gènere de la Universitat de Barcelona

Xavier López, director de la Fundació Solidaritat de la Universitat de Barcelona

10.15 – 11h Conferència inaugural (online): Res sobre nosaltres sense nosaltres: el moviment social de persones amb discapacitat a l'Europa del segle XX

[Monika Baar](#), professora del Departament d'Història i del Centre d'Estudis Avançats Robert Schuman de l'European University Institute. Els seus interessos de recerca actuals inclouen la història dels moviments socials de persones amb discapacitat. Recentment ha finalitzat el projecte de la beca ERC Consolidator Grant Rethinking Disability: the Global Impact of the International Year of Disabled Persons (1981) en perspectiva històrica. En aquesta xerrada prestarà especial atenció a les protestes de la discapacitat, al desenvolupament d'una identitat diferenciada i a les formes creatives d'autoexpressió.

Pausa cafè

11.30 – 13h. Primera taula: Memòria i reparació, una perspectiva europea

Memorials a les víctimes del Programa d'Assassinats nazis contra persones amb discapacitat

[Stefanie Endlich](#), professora honorària d'Art en espais públics a la Universitat der Künste de Berlín. Exerceix com a periodista freelance i és autora de diversos llibres i exposicions sobre memòria en les disciplines de belles arts, arquitectura i història urbana. Col·labora en diferents projectes i comitès d'espais de memòria i de documentació, entre els quals el [Memorial i Lloc d'Informació sobre els Assassinats per "Eutanàsia" del Nacionalsocialisme](#) (Berlín).

Memòries signades: la violació de drets contra persones sordes i la comunitat de llengua de signes. El procés de reconciliació del govern finlandès

[Hisayo Katsui](#), professora d'Estudis de la Discapacitat de la Universitat d'Hèlsinki. Ha estat membre del consell de la xarxa nòrdica d'investigació sobre discapacitats, presidenta de la Societat Finlandesa d'Investigació sobre Discapacitats i és experta permanent al Consell Assessor finlandès per als drets de les persones amb discapacitat. Ha realitzat projectes de recerca i col·laboració sobre discapacitats a Àsia Central, Etiòpia, Finlàndia, Uganda, Nepal, Japó, Sud-àfrica, Zimbabwe, Maurici, Cambodja, Mongòlia i països nòrdics.

Moderador: Oriol López, coordinador de l'Observatori Europeu de Memòries de la Fundació Solidaritat de la Universitat de Barcelona (EUROM)

13h. Pausa

16.00 h Projectió del documental "L'altra normalitat" (1980)

Sinopsi: Produït l'any 1980, el film representa un valuós document on les mateixes persones amb discapacitat, les famílies i els educadors expliquen com vivien i quines dificultats es troben en una societat probablement immadura i poc preparada per acceptar la diversitat. Un documental que ens mostra una mirada crítica amb el tracte de la societat i les institucions de fa quaranta anys vers les persones amb discapacitat intel·lectual.

16.30 h. Conversa amb Ferran Miquel i Efred Carbonell.

Ferran Miquel, guionista i director tècnic del documental "L'altra normalitat", cofundador de la cooperativa Grupdem (1971). És llicenciat en Filosofia i Ciències de l'Educació amb Especialitat en Pedagogia Terapèutica, funcionari de carrera del Cos de Professorat d'Ensenyament Secundari de la Generalitat de Catalunya, i doctor en Mètodes de recerca avaluativa qualitativa. És coordinador de projectes artístics a l'Associació Paspартu.

Efred Carbonell, activista educatiu i social, va dirigir ASPASIM durant gairebé 40 anys i ha estat president de la Coordinadora de Tallers per a persones amb discapacitat de Catalunya, de BCN esports i de DINCAT. Actualment és tresorer de la Federació Catalana de Voluntariat Social i vocal de la junta executiva de Rosa Sensat, col·labora com a docent

en màsters d'educació inclusiva i com a conferenciant en fòrums socioeducatius. El 2012 fou guardonat amb la Medalla d'Honor de la Ciutat de Barcelona.

17 h. Segona taula: Les lluites cap a la inclusió a Catalunya

Presenta i modera: Efred Carbonell

Sergi Moncunill, activista polític i social, membre de les juntes directives de LADD i Dincat, on també actua com a representant suplent. Fill de Valls, viu a Tarragona i és funcionari del Ministeri d'Hisenda.

Josep Ruf, pedagog, és director tècnic de l'àrea d'adults de la Fundació Catalana Síndrome de Down (Espanya), coordinador de la Xarxa Nacional de Vida Independent de Down Espanya i membre del comitè d'experts de la Federació Iberoamericana pel Síndrome de Down (FIADOWN). És professor d'educació social a la Universitat de Barcelona (UB) i a la Universitat Oberta de Catalunya (UOC).

Maite Ruiz, presidenta de LADD (Associació en Defensa dels Drets de les Persones amb Discapacitat Intel·lectual). Ha treballat durant més de 35 anys en el sector de les persones amb discapacitat dirigint diversos serveis de centre ocupacional i centre especial de treball a l'ATAM (Asociación Telefónica de Asistencia a Minusválidos) i participa com a activista en diferents entitats del sector.

18.30 h. - 19 h. Cloenda

Premsa

Fernanda Zanuzzi

Observatori Europeu de Memòries (EUROM)

euromemories.net

+34 685821203

fernanda.zanuzzi@ub.edu

Sobre l'EUROM

L'Observatori Europeu de Memòries (EUROM) és una xarxa transnacional d'institucions i organitzacions compromeses amb l'anàlisi i la promoció de les polítiques públiques de memòria. Reflexiona sobre la història recent de la lluita per la democràcia i la llibertat a Europa, apostant per una pluralitat de memòries i contribuint a una societat més solidària, tolerant i inclusiva. L'EUROM és impulsat per la Fundació Solidaritat de la Universitat de Barcelona des de l'any 2012. Rep el suport de la Comissió Europea a través del Programa Ciutadans, Igualtat, Drets i Valors (CERV).
euromemories.net